

حافظه

برگ‌هایی از تاریخ

یاسر عرفات

زاده: ۲۴ اوت ۱۹۲۹
درگذشت: ۱۱ نوامبر ۲۰۰۴

یاسر عرفات و خلیل الوزیر با هدف آزادی فلسطین از سیطره اسرائیل از طریق مبارزات چریکی، جنبشی با عنوان فتح (جنبش آزادی بخش میهنی فلسطین / به عربی: حركة التحرير الوطني الفلسطيني) سال ۱۹۵۹ در مصر شکل داده و در کویت ادامه دادند. عرفات در شکل‌گیری ساف (سازمان آزادی بخش فلسطین) در سال ۱۹۶۴ هم نقش داشت و از سال ۱۹۶۹ تا زمان درگذشتش ریاست آن را برعهده داشت.

احمد الشقیری

زاده: ۱۹۰۸ ژانویه
درگذشت: ۲۵ فوریه ۱۹۸۰

احمد الشقیری، بنیان‌گذار و اولین رئیس سازمان آزادی بخش فلسطین (ساف) است. در اجلاس سران عرب ۱۹۶۴ (قاهره) جمال عبدالناصر، رئیس‌جمهور مصر خواستار تأسیس سازمان آزادی بخش فلسطین شد و پس از تأسیس این سازمان، اجلاس مزبور احمد الشقیری را به تماس با فلسطینی‌ها و نوشتن یک گزارش و ارائه آن به کنفرانس بعدی سران عرب مکلف نمود.

احمد جبرئیل

زاده: ۱۹۲۸
درگذشت: ۷ ژوئیه ۲۰۲۱

احمد جبرئیل، مشهور به «ابوجهاد»، بنیان‌گذار و دبیرکل جبهه خلق برای آزادی فلسطین - فرماندهی کل، ۱۶ تیر ۱۴۰۰ / ۷ ژوئیه ۲۰۲۱ بر اثر وضعیت جسمانی خود، در یکی از بیمارستان‌های دمشق درگذشت. شبکه تلویزیونی «المنار» وابسته به حزب الله لبنان در گزارشی در رابطه با جبرئیل، یادآور شد که او در جریان جنگ داخلی سال ۱۹۷۵ لبنان، در این کشور بوده و در مقاومت در برابر تجاوز رژیم صهیونیستی طی سال‌های ۱۹۷۸ و ۱۹۸۲ شرکت داشته است.

تاریخ پر خون

نگاهی به تاریخ مقابله فلسطینی‌ها با رژیم صهیونیستی و چگونگی شکل‌گیری انتفاضه

مسلط بر نواحی کشور یهود در قطع‌نامه تقسیم با تشکیل شورای موقتی حکومتی مرکب از ۳۸ عضو، کابینه ۱۳ نفره را معرفی کردند. دیوید بن گوریون، نخست‌وزیر و وزیر دفاع آینده همان زمان تشکیل دولت یهود را اعلام کرد. بلافاصله دولت‌های ایالات متحده و اتحاد جماهیر شوروی اسرائیل را به رسمیت شناختند.

جنگ اول اعراب و اسرائیل

سال ۱۹۴۸ برای اعراب و اسرائیل سالی است تاریخ‌ساز، برای اسرائیلی‌ها این سال، سال تأسیس است و برای اعراب سال نکت و فاجعه. نخستین جنگ اعراب و اسرائیل از همین سال آغاز شد. این جنگ به مدت ۳۰ سال تا زمان دیدار انور سادات از اورشلیم بر فضای میان اعراب و اسرائیل سایه افکند. در روایت غالب اسرائیلی‌ها، اعراب خواستار جنگ بودند و بر طبل لجاجت می‌کوفتند حال آن‌که اسرائیلی‌ها در مقابل این جنگ طلبی در تمنای صلح بودند. اما از اواخر دهه ۱۹۸۰ برخی پژوهش‌گران اسرائیلی در روایت غالب با استفاده از اسناد رسمی اسرائیل تشکیک کرده و افسانه‌های اسرائیلی را به پرسش گرفته‌اند. سیمها فلاپان، ایلان پایه و بنی موریس از اعضای شاخص این جریان هستند. موریس براساس توالی زمانی جنگ اول اعراب را به دو قسمت مجزا تقسیم می‌کند؛ جنگ داخلی و جنگ بین دولت‌ها. او مرحله اول را از روز بعد از صدور رأی سازمان ملل به نفع تقسیم تا پایان قیمومیت بریتانیا بر فلسطین و اعلان تأسیس دولت اسرائیل در ۱۴ می ۱۹۴۸ می‌داند. مرحله دوم با پیش‌روی قوای اعراب به سمت فلسطین شروع شده و با دربرگرفتن دو ترک مخاصمه به حکم سازمان ملل در نهایت با آتش بس ۷ ژانویه ۱۹۴۹ به طول انجامید. مرحله اول را می‌توان میان دو جمعیت محلی، اعراب فلسطینی و یهودیان دانست اما مرحله دوم میان ارتش اسرائیل و قوای منظم دولت‌های همسایه عرب بود. در

فلسطین دارد، برای نیل به این هدف و تسهیل وسایل آن کوشش خواهد کرد.» پس از صدور اعلامیه، در ۹ دسامبر ۱۹۱۷، بیت المقدس توسط نیروهای نظامی انگلیس اشغال شد و تا پاییز ۱۹۱۸ همه نیروهای عثمانی در فلسطین تسلیم شده و سرزمین فلسطین به تصرف کامل درآمد. کنفرانس «سان رمو» در سال ۱۹۱۹ که متشکل از نمایندگان فرانسه، انگلیس و ایتالیا بود، پس از بررسی اوضاع همه‌جانبه فلسطین موافقت خود را مبنی بر تحت‌الحمایگی فلسطین به بریتانیا اعلام کرد. در ۲۴ ژوئیه ۱۹۲۲ قیمومیت انگلستان بر فلسطین رسماً توسط شورای «جامعه ملل» تصویب شد. با حمایت انگلستان مهاجرت یهودیان به فلسطین سرعت گرفت. در این امر سیاست ضدیهود هیتلر نیز مؤثر بود. با ازدیاد جمعیت یهودیان و بالا گرفتن قدرت سیاسی آنان نگرانی اعراب نیز فزونی گرفت و دولت انگلستان را تحت فشار گذاشتند. در این زمان صهیونیست‌ها در فلسطین نیروی خودمختار و ارتش سری هاگانا را برای ترور مخالفان و مبارزه با توده‌های عرب سامان داده بودند. «انگلستان برای ساکت کردن توده‌های عرب و جلوگیری از طغیان آنان سال ۱۹۳۹ «کتاب سفید» را منتشر کرد و اعلام داشت یهودیان می‌توانند در فلسطین یک کانون ملی داشته باشند اما حق تأسیس دولت مستقل را ندارند.» با آغاز جنگ جهانی دوم اخبار فلسطین تحت‌الشعاع قرار گرفت. در آوریل ۱۹۴۶ کمیته مشترک بریتانیایی-آمریکایی پیشنهاد داد به صد هزار یهودی آواره اروپا اجازه سفر به فلسطین داده شود. این پیشنهاد متضمن برداشته شدن محدودیت خرید اراضی در سرزمین تحت قیمومیت و ایجاد دولت دوملیتی نیز بود. سال ۱۹۴۷ مجمع عمومی سازمان ملل متحد، طی قطع‌نامه‌ای فلسطین را به سه قسمت تقسیم کرد؛ ۴۳ درصد از آن عرب‌ها، ۵۶ درصد از آن یهودیان و بیت المقدس به عنوان منطقه بین‌المللی عنوان شد. صهیونیست‌های

شهرام گودرزی

گزارشگر

رژیم صهیونیستی (اسرائیل) نه براساس ملیت واحد بلکه براساس ایدئولوژی صهیونیسم شکل گرفته و از آغاز غصب، سرزمین فلسطین منطقه را دست‌خوش ناآرامی و جنگ کرده و زمینه‌ساز کشته شدن شمار بسیاری از فلسطینیان و یهودیان و آوارگی بی‌شمار عرب شده است. رؤیای سرزمین موعود اسرائیل بسیاری را نه تنها بی‌سرزمین که بی‌امید و بی‌جان کرده است.

در آرزوی سرزمین موعود

کشور جعلی اسرائیل با تکیه بر داستان‌های عهد عتیق و وعده سرزمین موعود توسط صهیونیست‌های مذهبی تأسیس شد که به جای تشکیل دولتی مدرن بر پایه اصول و ارزش‌های عصر روشنگری، فلسطین را بخشی جدایی‌ناپذیر از هویت قومی و دینی خود دانسته و به دنبال تأسیس دولت جعلی در سرزمین موعود خوانده خود بودند. بسیاری از پژوهش‌گران اسرائیلی مبنای چنین باوری را بر افسانه‌هایی بر ساخته می‌دانند که برای قوام و اتحاد قوم یهودیت در شرایط تبعید شکل گرفته و نقش هویت‌ساز و دولت‌ساز خود را ایفا کرده‌اند.

تولد رژیم جعلی

سال ۱۸۹۸، تئودور هرتسل، روزنامه‌نگار و نویسنده یهودی با انتشار کتاب «دولت یهود» زمینه فکری را برای تشکیل دولت یهودی تمهید کرد. بسیاری اعلامیه بالفور را که ۲ نوامبر ۱۹۱۷ منتشر شد، سرآغاز تأسیس اسرائیل می‌دانند. بالفور وزیر خارجه وقت انگلستان، طی نامه‌ای خطاب به لرد روچیلد، مژده تشکیل وطن ملی یهود داد. در این اعلامیه ذکر شده بود «نظر به علاقه خاصی که دولت انگلستان به تشکیل وطن ملی یهود در